

NEMESVÁMOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

HÍRMONDÓ

2019. március

5. évfolyam

1. szám

Terra Wamos

A TARTALOMBÓL

Tovább nő és fejlődik a település (2. oldal)

Az Ötcsillagos esték iránti érdeklődés töretlen (7. oldal)

Tovább nő és fejlődik a település

A község lakóinak létszáma lassan eléri a háromezret, és jelenleg nincs is eladó telek a faluban, pedig sok az érdeklődő. A tavalyi látványos fejlesztések után: új óvoda és új sportcsarnok, idén is folytatódhatnak a beruházások, ivóvízcsőcserék és útfelújítások.

A képviselő-testület február közepén szavazta meg a költségvetést, és kiderült, hogy marad pénz fejlesztésekre is 2019-ben, pedig az önkormányzatnak adóerő-képessége miatt az iparüzési adóbevételeiből 90 millió forintot be kell fizetnie az államkasszába, és 64 millió forintot nem kap meg. A működést így teljes mértékben a helyi adóbevételekből finanszírozzák. Az önkormányzatnak az idei évre vannak olyan kötelezettségvállalásai is, amelyekről még tavaly döntöttek. Ilyen például az agrárlogisztikai központ a hűtőházzal és a vásártérrel. – Közbeszerzés előtt vagyunk, de annyira elmentek az építőipari árak, hogy mérlegelnünk kell, hogy csökkenthető-e a műszaki tartalma a beruházásnak. A régi óvodából bölcsődét akarunk építeni, amelyet pályázati forrásból szeretnénk finanszírozni. Itt is olyan magas költségvetés jött ki, hogy át kellett tervezettni a meglévő terveket. A Magyar Bölcsődék Egyesületén keresztül, szakértő bevonásával és építésszel egyeztetve látszik, hogy jócskán lejjebb faraghatók a költségek – mondta el Sövényházi Balázs polgármester, aki hozzátette még, hogy maximum 100 millió forintból megvalósíthatóan látszik a bölcsőde, amihez 30 millió forint önerővel kalkulálnak. Folytatódnak az ivóvízcsőcserék is a településen. A falu elején, a Kossuth utca 1. számától maradtak el ezek, egészen a Malom utcáig, de a tervek már megvannak, az engedélyeztetés áprilisra várható. Egy Kossuth utcai közben is kicserélik az ivóvízcsövet és folytatódnak

Elkészültek az új hirdetőtáblák

a faluban az útfelújítások is. Idén a Nagykút utca és zsák közök szerepelnek a tervek között, meg a postával szemben lévő köz. Folyamatosan cserélik a buszvárókat is, már készül a Kossuth utca – Malom utca kereszteződésében az új beálló. A polgármester kiemelte, hogy nagy sikerrel mennek és folytatódnak is az EFOP-pályázatos tanfolyamok. Sokan vettek részt a bonbonkészítő, kosárfonó képzéseken és a kirándulásokon is. Évek óta tervezik az új művelődési központ felépítését is, amelyre az idei évben 250 millió forintot elkülönítenek forrásként, és jövőre talán elkészülhet.

Molnár Sándor

Épül az agrárlogisztikai központ

A tartalomról:

8-9 VII. Lencse- és hurkafesztivál

14 Örökös zöld óvoda lettünk

20 Születésnap vendégművésszel

Kedves Olvasó!

Idén elsőként köszönhetem Önöket ebben a lap-számban. Már ugyan kicsit megkésve kíváncsiak lehetnek a boldog új esztendőre, azonban ezt a szép hagyományt, szokást nem szeretném elhagyni. Remélem, mindenkinek szerencsés, sikeres és boldog lesz a 2019-es esztendő.

Az idei év sok beruházással és még több megkezdett projektünk lezárásával fog eltelni. Hála Istennek folyamatos sikerekről tudok csak beszámolni Önöknek: legyen az nyertes pályázat, sikeres építkezés vagy számtalan, nagy érdeklődés mellett zajló tanfolyam, kirándulás, foglalkozás. Büszkén tapasztaljuk, hogy a közösségi élet fellendülni látszik... Rengeteg megszokott és új rendezvényt tart az önkormányzat, illetve a civil szervezetek, az intézményeink, valamint különböző baráti társaságok is. Mind a közösségi ház, mind a kultúrház 100 százalékos kihasználtság mellett üzemel, ami mind azt bizonyítja, hogy községünkben élő közösségek vannak.

2019-es terveinkből csak néhányat szeretnék megemlíteni. Ilyen például az új bölcsőde tervezése, pályázat beadása és a kivitelezés lebonyolítása. Az új bölcsődénk, amely a régi óvodaépület átalakításával fog megvalósulni, 3 csoporttal fog működni, 36 gyermek ellátását teszi majd lehetővé. Mindannyian látjuk, láthatjuk, hogy a meglévő kultúrházunk mérete és kiszolgálóhelyiségei jóval kisebbek a kívántnál, így idén elkezdődik az új művelődési központ áttervezése, melynek alapkövét már letettük. A beruházásra az idei költségvetésben is különítettünk el forrást, a kivitelezés a tervek szerint 2020-ban kezdődik majd el. A továbbiakban is folytatódik a belterületi utak felújítása, mellyel egyidejűleg a térképészeti és tulajdoni hibákat is javítják. Minden beruházás előtt kitűzzük a jogi határokat annak érdekében, hogy elkerüljük az idegen tulajdonon történő beruházást. Nem szabad elfelejteni, hogy csak olyan utakat tudunk felújítani, melyeknél az ivóvízcsőcsere már megvalósult, így a beruházás előtt minden esetben egyeztetünk a Bakonykarszt Zrt.-vel.

Tavasszal befejeződik a víztorony melletti területen az új agrárlogisztikai központ kivitelezése, amelynek működése reményeink szerint mihamarabb megkezdődik. A tervek szerint a településen működő konyha ellátásában játszik majd nagy szerepet, hiszen itt szeretnénk tárolni a termelői alapanyagokat, ezzel biztosítva a mindig friss, ellenőrzött eredetű termékek felhasználását. Lezárul továbbá a megépített óvoda épületének pályázata, a gyermekek legnagyobb öröme tavasszal megvalósul a játszóudvar is. A játszóeszközöket a Nemesvámosi Óvodáért Közalapítványhoz érkezett felajánlásokból fogják megvásárolni.

A fenti csak néhány kiemelt beruházás, fejlesztés, melyek mellett a napi feladatokat is ellátjuk, állunk a lakosság rendelkezésére, mindig próbálunk segíteni, megoldani a felmerülő problémákat. Továbbra is arra kérem Önöket, hogy ezután is forduljanak bizalommal a hivatalhoz, a munkatársaimhoz.

Sövényházi Balázs
Sövényházi Balázs

Testületi döntések

■ **2018. szeptember 19.** A képviselő-testület 2018. szeptember 19-ei rendkívüli ülésén az új sportcsarnok megvalósítására vonatkozó megállapodás módosításáról döntött, továbbá a nemesvámosi 0112/82 hrsz.-ú közpark víz-szennyvíz ellátása tervezéséről hozott határozatot.

■ **2018. október 3.** A 2018. október 3-ai ülés napirendjei között a 2019/2020-as tanévre vonatkozó kötelező felvételt biztosító iskolai körzethatártervezet véleményezése, a Veszprémi Waldorf Egyesületnek a helyi Fehérlófia Waldorf Óvoda és Iskola 2017/2018. évi tanévről szóló beszámolója szerepelt. Az ülésen jóváhagyták egy EFOP projekt keretében megvalósításra kerülő, diákoknak szóló foglalkozások lebonyolítására vonatkozó megbízásokat is.

A testület megvitatta egy fűnyíró traktor beszerzését, és a Patak parkban kialakított Tündérvirág faültetésre vonatkozó szabályai felülvizsgálata is sor került.

Döntés született a Szomolya utca csapadékvíz-elvezetése tervezésére vonatkozó megbízással összefüggésben.

Megvitatták a községi ravatalozó rendeltetészerű használatával összefüggő feladatok ellátására vonatkozó megbízást is, továbbá a település közterületeinek őszi virágosítását.

Ezen túlmenően a bölcsőde létrehozására vonatkozó pályázaton való részvétellel kapcsolatos előzetes támogató határozat is megszületett.

■ **2018. október 10.** A képviselő-testület 2018. október 10-ei ülésén elfogadták a Csillagvirág Óvoda, a közös önkormányzati hivatal és az önkormányzat 2018. évi költségvetésének módosítását.

A képviselők megvitatták továbbá a Malom utca 872/2 hrsz. alatti ingatlan sportcélú fejlesztése tárgyú megállapodás és a Bajnok Diák Sportegyesület részére biztosított kölcsönszerződés módosítását is.

Támogató döntés született a Csontvelő-Transzplantáció Alapítvány kérelmére.

A képviselők általános felhatalmazást adtak a polgármester részére két EFOP-os pályázat – Tanulás által többé válni, jobbá tenni a jövőt és Nemesvámos község önkormányzata és egyes nevelési és oktatási intézmények együttműködése a köznevelés eredményességéért – megvalósításával összefüggésben szükséges döntések meghozatalára vonatkozóan.

A 2018. évi közmeghallgatás időpontjáról is döntés született.

■ **2018. október 26.** A 2018. október 26-ai ülésen sor került az új településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és a mellékletét képező

szabályozási terv, valamint a településrendezési eszközök környezeti értékelése egyeztetésének véleményezési szakaszát lezáró döntés meghozatalára, továbbá az önkormányzat jelképeiről és a településnév használatának rendjéről szóló új önkormányzati rendelet megalkotására is.

A képviselők megvitatták a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása társulási megállapodása módosítását, valamint az Egyesített Szociális Intézmény alapító okirata módosításához történő hozzájárulást.

Döntés született a falugondnoki feladatok ellátásához szükséges eszközpark bővítéséről, és jóváhagyták a közoktatási intézmények közétkeztetésére vonatkozó vállalkozási szerződések módosítását.

■ **2018. november 7.** A 2018. november 7-ei ülésen jóváhagyták a Csillagvirág Óvoda alapító okiratának módosítását.

A képviselők hozzájárultak Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló önkormányzati rendelet módosításához.

Döntés született Czimmermann Balázs támogatási kérelméről, a művelődési ház felújítására vonatkozó keretösszegekről, a karácsonyi ajándékcsomagok költségeiről, továbbá közterületi fa virágláda beszerzéséről.

Elfogadták a 2019. évi belső ellenőrzési munkatervet és a belső ellenőri megbízást is.

A köznevelési intézményi térítési díjak felülvizsgálatával kapcsolatosan is döntöttek a képviselők, majd jóváhagyták egy forgalomlassító berendezés telepítését.

Megvitatták a nemesvámosi 092/106 hrsz.-ú ingatlan megvásárlását.

Az iskolai tornateremre vonatkozó tervezési szerződés módosítását is jóváhagyták.

A Bakony és Balaton Térségi Turisztikai Non-profit Kft. megkeresésére döntés született a Veszprém–Balaton 2023 Zrt.-ben történő részvényszerzésről összefüggésben.

■ **2018. november 21.** A képviselő-testület 2018. november 21-ei ülésén egyes pénzügyi tárgyú szabályzatok, megállapodások módosítására, újraszabályozására került sor.

Az ülés napirendjeként a testület megvitatta a Nemesvámos belterületi csapadékvíz-elvezetés II. ütem tárgyú pályázat megvalósításától történő elállást a költséghatékonyabb műszaki megoldások kidolgozásának szükségessége mellett, továbbá a

Családsegítő és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Intézményfenntartó Társulás megszűntetéséhez történő hozzájárulást és ezzel összefüggésben Veszprém megyei jogú város önkormányzatával feladatellátási szerződés megkötését.

Támogató döntés született a Motoros Klub kérelmére vonatkozóan. Meghatározták a karácsonyi ünnepi fogadás és a Mikulás-napi rendezvény költségeit. Döntöttek Nemesvámos kulturális és közösségi programjainak a Mész Rádióban történő hirdetésével kapcsolatban is.

A képviselő megállapították az intézményi gyermekétkeztetés önköltségének és térítési díjait.

Az iskolai angol szakkör biztosításáról is határozott a képviselő-testület.

2018. november 21. A 2018. november 21-én megtartott közmeghallgatáson az elmúlt egy évben megvalósult fejlesztésekről és a jövőbeni elképzelésekről szóló tájékoztatásra került sor.

■ **2018. december 5.** A testület 2018. december 5-ei rendkívüli ülésén a Nemesvámos településképinek védelméről szóló önkormányzati rendelet megalkotására és a Településképi Arculati Kézikönyv elfogadására, továbbá a megvalósítás alatt álló projektek saját erejére vonatkozó határozatok meghozatalára, továbbá a Csillagvirág Óvoda alapító okiratának módosítására került sor.

■ **2018. december 12.** A 2018. december 12-ei ülésen sor került a nemesvámosi köznevelési intézményekben fizetendő étkezési térítési díjakról szóló 21/2015. (VIII. 28.) önkormányzati rendelet módosításáról intézkedő rendelet megalkotására, valamint a munkahelyi vendéglátás keretében az önkormányzati dolgozók részére biztosított

étkezés bevezetésének megvitatására, a Gépjármű-használati Szabályzat aktualizálásának, módosításának megvitatása, a nemesvámosi mozgókönyvtár könyvtárosi feladatainak ellátására vonatkozó megbízási szerződés módosításának jóváhagyására, a 2019. évi önkormányzati rendezvénynaptár elfogadására, illetőleg a Malom utca 872/2 hrsz. alatti ingatlan sportcélú fejlesztése tárgyú megállapodás 5. számú módosításának megvitatására is.

A testület jóváhagyta a Bajnok Diák Sportegyesület új sportcsarnok 2. üteme megvalósítására vonatkozó pályázatával kapcsolatos megállapodásmódosítást, a képviselő-testület 2019. évi munkatervét. Módosította az óvodai konyhai dolgozók létszámára vonatkozó korábbi döntést, jóváhagyta a helyi termékek piaca jutását segítő agrár-logisztikai fejlesztés Nemesvámoson című projekt előkészítésére és megvalósítására, a TOP-1.1.3-15-VE1-2016-00004 azonosító számú támogatási szerződés 1. számú módosítását. Döntés született a nemesvámosi 0112/53 hrsz.-ú legelő végleges más célú hasznosításának kezdeményezéséről, a Fehér Holló Vadmentő Alapítvány támogatásáról. A téli rezsicsökkentéssel kapcsolatosan szükséges, továbbá a VII. Lencse- és hurkafesztivál megrendezésével összefüggő döntésekre is sor került. A háziorvosi betegírányító rendszer megrendelését jóváhagyták a képviselők.

■ **2018. december 19.** A 2018. december 19. napján megtartott ülésen elfogadták az új település-szerkezeti tervet, valamint megalkották a helyi építési szabályzatról szóló 19/2018. (XII. 21.) önkormányzati rendeletet.

A MATASZ Veszprém Megyei Egyesülete a Bakony nemzetközi menetszázaddal részt vett a XIX. Doni Hősök Emléktúráján.

A Magyar Tartalékos Szövetsége országos szinten különböző helyszínekről indított menettel tisztelgett magyar, német, osztrák, cseh hivatásos, tartalékos katona résztvevőkkel és nem utolsósorban a katonasuli növendékeinek részvételével a doni hősök emléke előtt.

Zenével indult az új év Vámoson

Ilyen adottságokkal és ennyi zenésszel könnyű megszervezni a programot a községben, ahol a helyi kötődésű zenészek, illetve zenésztársaik nagy szereptel lépnek fel az új év első szombatján rendezett koncerten.

Mustos István alpolgármester, aki nagy zenerajongó is egyben, már negyedik alkalommal szervezte meg a településen az Újévi koncertet. A januári rendezvény célja az, hogy a nemesvámosi zenészek bemutatkozhassanak mindjárt az év elején, ezzel örömet szerezzenek a helyieknek, és jó hangulatban indítsák az újévet. A már hagyományos koncertek zenei repertoárja meglehetősen színes. – A közönség soraiban vannak fiatalok, de eljönnek a középkorúak és az idősebb korosztály képviselői is, ezért mindegyik szegmens igényeit igyekszem figyelembe venni a szervezéskor. Úgy próbálom összeállítani a programot, hogy mindenki számára legyen szívet melengető zene – mondta el a rendezvény házigazdája, aki kiemelte, hogy ilyen adottságokkal és ennyi zenésszel könnyű megszervezni a koncertet, és a zenészek nagy szeretettel lépnek fel az új év első szombatján. A kétórás zenés estén fellépett Fébert Fanni Adina (ének, gitár), Nagy Márton (gitár), Hajas Szilárd (fuvola) és Hajas Laura (zongora), a Dallam-szigetek: Prejczér Katalin (zongora) és Francia Dániel (ütős hangszerek), valamint vendégként zenélt még a Sabina Zenekar is.

Az idei koncert több meglepetéssel is szolgált. Lányával közösen első ízben állt színpadra Hajas Szilárd fuvalaművész. – Valahogy eddig még nem került rá sor, még otthon sem, hogy együtt zenéljünk a lányommal. Külön öröm volt, hogy Mustos István felkért minket erre. Nagyon nagy élmény, hogy egy családdal együtt zenélhettem, és szerintem folytatjuk majd ezt, mert jól éreztük magunkat már a próbák alatt is – fogalmazott a fuvalaművész.

A Sabina Zenekar korábban másfél évig stúdióban dolgozott, és egy adventi jótékonysági fellépés után ez volt a második koncertjük. A zenekar a budapesti és tihanyi kötődésű Tóth Szabina (zongora, ének), a vámosi Kéri Kolos (basszusgitár, gitár) és Kolonics Máté (dob) alkotják. A Veszprémben próbáló, utazó életmódot élő zenészek a popzenén belül minden stílust megmozgatnak, és már játszotta dalukat a Petőfi Rádió is.

Az Újévi koncerten mutatta be Mustos István a Nemesvámos zenetörténete című kiadványt, amely adatok hiányában szinte csak a szájhagyományra hagyatkozva egy kedves visszaemlékezésnek mutatja be a kötet első felében a falu zenetörténetét. A könyv második részében minilexikon formájában olvashatnak az érdeklődők a jelenkor zenészeiről.

– Egyetlenegy Nemesvámosossal foglalkozó könyvben sem láttam ilyen mértékű összegzést. Megpróbálkoztam a lehetetlennel és körbejártam a faluban azokat az embereket, akikről tudtam, hogy régen gyökeredzik bennük a zene szeretete – mondta el a kötet szerzője, aki hálás édesapjának, amiért elültette benne a zene iránti rajongást, amely egy életelixír a számára.

Molnár Sándor

Az Ötcsillagos esték iránti érdeklődés töretlen

Az eltelt évek mérlege: négy esztendő és húsz különleges előadás, amely minden alkalommal tartogatott valami újat, érdekeset, lenyűgözőt és néha ámuldba ejtőt. És nem utolsósorban sokat tanulhattunk, tapasztalhattunk belőlük.

Örömkre az Ötcsillagos sorozat népszerűsége töretlen. Az idei esztendő első vendége Henn Dóra dietetikus volt. Mit (t) ehetünk az egészségünk megőrzéséért? című előadása sok érdeklődőt vonzott. Dóra az est folyamán kiemelte a szervezetünk pozitívan ható táplálékok fontosságát. Elmondta, hogy a helyes étrend óvja egészségünket és nagyban hozzájárul jó közérzetünkhöz. Az előadás végén élénk színekben pompázó, finom falatkák várták a kedves érdeklődőket. A februári est vendége Kéri Judit volt, akinek a pályafutása, életútja, és büszkén mondhatjuk, sikertörténete Nemesvámosról indult. Judit szenzációs előadás

keretében adott ízelítőt, energiaköszölőt a karma jogából. (A karma jóga ősi indiai filozófiája és életszemlélete középpontjában a tudatos életvezetés és az öngyógyítás áll.) Bevezetőjében mesélt élményekben gazdag életútjáról, hiszen a világ számos országában alkot, fellép és tanít. Jelenleg barátnőjével Magyarország első karma jogamestere.

A sorozat március 27-én folytatódik, ahol a zene lesz a főszerepben Tavaszköszöntő címmel, majd egy bónusz előadás várja a rali-autósport kedvelőit április 24-én. Előadásainkra továbbra is sok szeretettel várjuk a kedves érdeklődőket!

Mustos István

1848/49-es forradalom és szabadságharcra emlékeztünk

A Himnusszal kezdődött március 15-én a Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola előtt a Nemesvámos község önkormányzatának szervezésében megtartott megemlékezés. Az ünnepségen Sövényházi Balázs polgármester köszöntötte a közönséget, majd Dávid Roland múltidéző dalai szóltak meg. Kiss Anna, az iskola 6. osztályos tanulójának műsora után a Hunyadi Hagyományörző Egyesület lvg. Dömötör Valér János hagyományörző huszár ezredes kapitány közreműködésével bemutatta a régi kor toborzójának és katonai besorozásának rövid áttekintését, melyet egy verbunkkal koronáztak meg. A koszorúk elhelyezése után Molnár Csaba református lelkész tartotta meg ünnepi beszédét a Honvédsíroknál, majd a Szózat közös éneklésével zárult a műsort.

Molnár Katalin

VII. Lencse- és hurkafesztivál

Február 9-én immáron 7. alkalommal rendeztük meg az egyre nagyobb látogatószámnak örvendő Lencse- és hurkafesztivált községünkben! A rendezvény fővédnöke dr. Viski József, a vidékfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár, a rendezvény védnöke pedig Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke volt.

A rendezvényen a színes műsorok között találkozhattunk a Csillagszemű juhász című interaktív mesével, a Veszprémi Ifjúsági Táncegyüttes folklórműsorával Hajdú Péter Sági rendezésében, Kalló Zoltán Prima Prímissima-díjas hegedűművésszel és zenekarával, valamint a helyi Borostyán Népdalkör és Lencseszemek Asszonykör is bemutatta új műsorát.

Vendégünk volt Domokos László, a Barátok közt című népszerű televíziós sorozat sztárja, este pedig már a Folk On 45 és a 3 + 2 együttes húzta a talpalávalót. A rendezvényt támogatója volt az MTD Hungária Kft., a Csatári Plast Kft., Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Vesz-Mont 2000. Kft., a Böller Kft., a Talentum Centrum Tehetséggondozó Alapítvány, a Stavmat Építőanyag Kereskedelem, a Csékei Méhészet, a Punk-Víz Kft., a Berkenye 98 Bt., a Fűzfői Papír Kft.

A műsorok mellett természetesen a termelők is bemutathatták szebbnél szebb és finomabbnál finomabb portékájukat, idén már az új sportcsarnokban. Megemlítsre méltó, hogy idén az eddigi évekhez képest rekordot döntött a csapatok száma főzőversenyünkön, hiszen 24 csapat nevezett.

A hurkakészítő verseny díjazottjai:

1. helyezett: Brájen Defekt Motoros Egyesület (vargányás hurka nagygazdával)
2. helyezett: CAR-MENTŐK (rátóti véres-májas rettenet)
3. helyezett: Civilek Solyért (véres-májas hurka)

Különdíj:

- Tusnád csapata (rántott véres hurka huszár módra)
- ZABIJACKA (cigányka streetfood módra)

A lencseétfőző verseny díjazottjai:

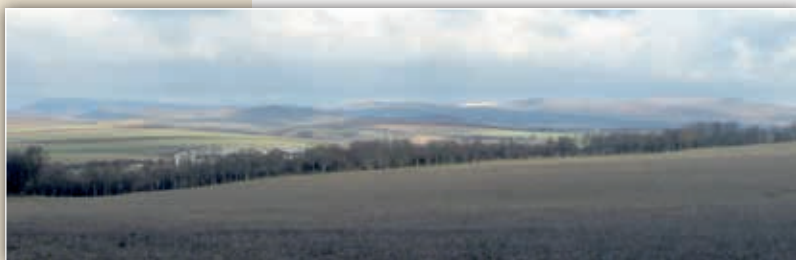
1. helyezett: HAPPINESS (füstölt csülkös, kolbászos lencseleves)
2. helyezett: Veszprémi Jeruzsálemhegyi Baráti Kör (sertéscsíkok tárcsán, lencsepürével)
3. helyezett: Solyi Dalkör (pikáns újívi lencseleves gazdagon és lencsekosárcák avokádókrémmel)

Különdíj:

- HAGGYÁFŐZNI (lencsekocsonya füstölt marhanyelvvel, libamáj terrine ágyon, habvariációkkal)

Nemesvámos természeti kincsei

A Szőce. Háttérben a Bakony csodás lát képe. Valamikor a „lábaig” ért a hatalmas erdő

Szőce

Január havát írjuk, és a viharos északi szél pillanatok alatt jéggé fagyasztotta az arcom. A Bakony hegyei fölött átszáguldván már akadály nélkül tépi a csupasz vámosi erdő szunnyadó fáit, mintha mély álmukból akarná felrázni őket. Miközben a hideg a szememben is könnycseppet csiszolt, hunyorogva indultam el Szőce irányába. A téli hónapoknak is megvan a maguk szépsége, hiszen láthatóvá válnak azok a részletek is, amelyeket a többi évszak lombja elrejt előlünk. A Takács-Gyűrű alatt elterülő mezőt elhagyva beértem a sűrűn bólogató fák közé, ahol elsőként a második világháború szívszorító emlékeit kutattam fel. A súlyos bombák mély sebeket ejtettek a környéken. Nyomai, a földből kihasított gödrök még itt-ott látszanak az avartengerben. Édesapám elbeszélése alapján ennek a területnek az előkertje hetven évvel ezelőtt bokrokkal tarkított legelő volt. Mára meggyógyította önmagát, és fákkal benőtt környezetében gyönyörködhetünk.

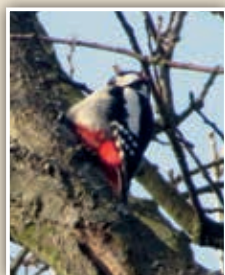
Azok, akik elmélyedtek Nemesvámos történelmében, tudják, hogy egykor szinte végeláthatatlan volt az erdőterületünk, amit sajnos már csak az íráskor bizonyítanak, így én is csak a képzeletemre hagyatkozhattam, hogy lássam az Alsó-erdő és a Bakony hegyei alatt húzódó Felsőerdő összefonódását. Tovább sétálva az erdei úton, jobbra és balra is katonásan magasodnak a fiatal

gyertyán-, cser-, tölgy- és juharfák. Törzsük alatt belátni az erdő belsejébe, ami csupaszon is lenyűgöző látványt nyújt. Hiába hordozza zsigereiben az elmúlás pillanatait, hiába a tél zord kietlensége, a túrázót ez nem riasztja vissza, mert érzi, hogy ott szunnyad bennük a tavaszillat bódító parfümje. Miközben visszaforgattam az idő kerekét, gondolatban madárként szárnyaltam a környék térképe fölött, amelynek elnevezései az idők emlékéből máig fennmaradtak. A számomra is érdekes nevek csengését ízlelgetve tapostam tovább a fagyott földet. Apró kutak, Sóska-domb, Agyagpartos dűlő, Szomorú kert, Körtépai dűlő, Nyíres, Magyal-hegy, Hatholdas, Sáfránykert, Szamos tető, Dobrai-földek, Sós-földek, Frikugar, Hársfa dűlő, Mészáros-földek.

Elhaladtam egy alig észrevehető mélyedés mellett, amelyben a víz tovatűnik a föld alatt. Hogy hová? Ezt a geológiai rejtélyt száz év alatt még senkinek sem sikerült megfejtenie. Itt az egész terület agyagos földön fekszik, így a Som-hegyről lezúduló víz a felszínen szalad egészen a Ruda-völgyig, ami pedig itt ragadva megpihen, ingoványos talajt képez. Ezen a területen a vízzáró agyagba ásták a '60-as években az úgynevezett döggutak, amelybe a falusiak és a szövetkezet betegségekben elhullott állatait dobták. Sajnos elkerülhetetlen, kényszermegoldásként létesítették. Mára csak a bokrok között kiemelkedő mesterséges domb idézi a szomorú emléket.

Az út, melyen magamba szívtam a természet fagyos leheletét (párhuzamosan a kerékpárúttal) elvezet akár egészen a Hidegkúti vadászházig is, de az már talán egy másik történet. A szél közben kegyesen alábbhagyott, lágy simogatássá szelődött. Én kicsit tétovázva, az erdőtől kapott lelki táplálékkal jóllakottan arra az útra léptem, amely hazavisz.

Mustos István

Munkában a fák doktora. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 1997-ben és 1998-ban az év madarává választotta. Ebbe a madárcsaládba 249 faj tartozik

Az út szélén megbújó víznyelő

Mesterséges domb takarja az egykori döggutak

Az agyagos talaj miatt nagy területen vizes, ingoványos a felszín

EFOP-os tanfolyamok

Újabb tanfolyamok, szakkörök indultak az elmúlt hónapokban a Tanulás által többé válni, jobbat tenni a jövőt című EFOP-pályázat keretében, nagyon motivált és érdeklődő a lakosság, értékeket létrehozó újabb közösségek alakultak. Erről is tanúskodnak az alábbi képek.

LOMTALANÍTÁS – FONTOS VÁLTOZÁSOK!

Tájékoztatjuk Nemesvámos lakosságát, hogy a „VHK” Veszprémi Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. és az önkormányzat lomtalanítást szervez.

A lomok lerakási helye nem a lakóház előtti terület, hanem a
FÉSZEK U. – HÓVIRÁG U. KERESZTÉZŐDÉSÉNÉL TALÁLHATÓ TERÜLET

Átvételi időpontok: 2019. július 12–13–14.; 8–19 óráig

A lomot csak **lakcímkártya bemutatásával lehet leadni!**

A munkatársak a leadott hulladékot átnézik a szabályok betartása érdekében. Nem lehet a helyszínre szállítani: mezőgazdasági tevékenység következtében keletkezett hulladékot, építési törmeléket, fáradtolajat, festék- és hígítómaradékot, teherautó- és traktorgumiabroncsot, gyógyszert és naponta képződött háztartási hulladékot.

Felkérjük a lakosságot, hogy minden olyan szemét/lom, ami belefér a hetente elszállításra kerülő háztartási kukába, azt oda tegye, mivel lomtalanításkor ezek nem kerülnek átvételre!

A zsákokban hozott lomot a munkatársak NEM veszik át!

A „VHK” Veszprémi Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. idén **nem szállítja el** az elektronikai hulladékot és a felniről leválasztott személygépkocsi-gumiabroncsot.

Azonban ezek a Kistó utca 8. telephelyre ingyen beszállíthatóak!

Az önkormányzat később ad tájékoztatást arról, hogy a lomtalanítás keretén belül ezek elszállítása megoldott lesz-e idén más céggel.

Lehetőség van a Kossuth u. 295. sz. alatti falugondnokság telephelyén használt háztartási étolaj elhelyezésére is a kihelyezett műanyag edénybe munkanapokon: 7–14 óráig

Aki nem tudja a helyszínre szállítani a nagyméretű lomot, az

2019. július 11-én, csütörtökön 15 óráig hívja a következő telefonszámot: 06-30/445-5813

Nemesvámos Község Önkormányzata

Sztárvendég színesítette a nőnap műsort

„Az élet zenéjét a Nők adják, akik őszintén, minden feltétel nélkül fogadják magukba a dolgokat, hogy érzéseiken át szebbé alakítsák át azokat.”

Hangzik az írás Wagner tollából. Március 8-án a művelődési házban nőnap alkalmából ünne-

peltük a hölgyeket, ahol Sövényházi Balázs polgármester köszöntötte személyesen a megjelent lányokat és asszonyokat egy virággal, és pár kedves szóval. Majd Pély Barna fiatalos lendületével megalapozta a jó hangulatot. Végül Molnár Erik színművész elhozta nekünk az opera és a régmúlt világát színes előadói tehetségével. Köszönjük ezt a szép estét!

Szépülj Nálam!
Szeretettel várlak
Kozmetikai kezelésekre.
Tisztítás, Relaxáló kezelés
3-4-6D Műszempilla, Gyanták,
Smink.
Műkörömpépítés
Géllakozás, Manikűr.
Nyitva tartás: időpont
egyeztetés alapján!
Koczor-Nagy Bernadett
Kozmetikus, Műkörömös
06-30/201-47-05
Nemesvámos, Kossuth Lajos u. 205.

Belterületi égetésre vonatkozó legfontosabb szabályok

- száraz avart és kerti hulladékot saját telken belül égetni március, április, szeptember, október és november hónapban lehet
 - hétfői, szerdai, pénteki, szombati napokon
 - 16–24 óra között
 - maximum 3 óra időtartamban / alkalom
 - az égetés megkezdése előtt a szomszédokat értesíteni kell.
- Tilos az égetés:
- ünnepnapokon, illetve párás, ködös, szeles időben, valamint
 - központilag elrendelt tűzgyújtási tilalom ideje alatt.

A Veszprémi Megyei Katasztrófavédelmi Kirendeltségnél (8200 Veszprém, Dózsa Gy. u. 31.) kell bejelenteni, ha valaki nem a rendeletnek megfelelő égetést végez (telefonszám: 88/620-808)

Külterületen végzett szabadtéri égetés legfontosabb szabályai

A külterületen végzett – tarló, lábón álló növényzet, avar és egyéb növényi hulladék – szabadtéri égetést engedélyeztetni kell a Veszprémi Megyei Katasztrófavédelmi Kirendeltségnél.

Rajtunk is múlik, milyen levegőt szívunk

Az erdőben lehulló falevelek idővel lebomlanak, majd humuszt képeznek a talajon, tehát a természetben a szerves anyag állandó körforgásban van.

Amennyiben ezt a folyamatot a kertünkben mesterségesen szeretnénk megoldani például avar- és zöldhulladék-égetéssel, akkor nagyobb problémát okozunk, amelynek csak évekkel, évtizedekkel később érezhetjük egészségügyi hatásait. 100 kilogramm zöldhulladék elégetésével annyi káros anyag jut a levegőbe, amely egy közepes település teljes légkörének levegőjét szennyezi. Érdemes tehát alternatívákban gondolkodnunk, mielőtt meggyújtjuk a nedves avar, amely valójában nem ég, hanem inkább füstölög és bűzölög. Csak kevesen választják a komposztálást, pedig ez az eljárás több okból is példaértékű és hasznos, hiszen a természetes folyamatot fenntartjuk, miközben egyáltalán nem szennyezzük a levegő minőségét.

Néhány jó tanács és érv, hogyan érdemes komposztálni, hogy annak előnyeit élvezhessük

Érvek:

- helyben történik a zöldhulladék gyűjtése és felhasználása
- a hasznosítható anyagok nem kerülnek hulladéklerakóra
- nem szennyezzük a levegőt a kerti hulladék égetésével
- a kész komposztot kertészkedéshez, talajjavításra használhatjuk

Tanácsok:

- Találj egy félárnyékos helyet a kertben a komposztáló felállításához.
- Ne ásd földbe és ne legyen felette sem tető, sem féltető.
- Látogasd gyakran, vigyél rá legalább hetente a hasznosítható anyagokból.
- Ne feledd, minél apróbb méretűek az összegyűjtött anyagok, annál hatékonyabb a komposztálási folyamat.
- Rétegezd az anyagokat és ügyelj a megfelelő szén- (barna) és nitrogénarányra (zöld)! 1 zöld egységhez kerüljön 1 egység barna, így álljon össze egy 30 centiméteres réteg, amit vékonyan termőfölddel takarjunk.
- A komposztálmod legyen laza szerkezetű, hogy minél jobban átjárja a levegő.
- Végezz gyúrópróbát a megfelelő nedvesség érdekében. A komposztgolyó nem hullik szét és

nem folyik belőle a víz. Összetapadva ügyesen célozhatsz vele.

- Rendszeresen ellenőrizzük, havonta egyszer keverjük, forgassuk a halmot.
- Gondos munkával akár egy év elteltével a komposzt átszitalásával megkapjuk munkánk gyümölcsét: a humuszban gazdag, kész komposztot.

Komposztálható hulladékok:

Konyhai eredetűek:

- gyümölcsök maradványai: lehámozott héjak, csutkák, levelek és romlott gyümölcsrészek
- zöldségek maradványai: lehámozott héjak, száraz, levelek és romlott zöldségrészek
- őrölt kávé, kávézacc
- teafű, teafilter
- tojáshéj morzsolva

Kerti eredetűek:

- ágak, gallyak, fás növényi részek aprítva
- lehullott falevelek
- fahamu, fűrészpor, faforgács
- kerti növények levágott zöld nyeselek
- hervadt virágok, kihúzott-levágott gyomok
- frissen lenyírt fű
- lenyírt, szárított fű (széna)
- szalma
- sövénynyeselek

NEM komposztálható anyagok:

- ételmaradék, hús, csont
- déligyümölcsök maradványai
- növényvédő szerrel kezelt növények
- beteg, elhalt növényi részek
- örökzöldek nyeselek
- húsevő és mindenevő állatok trágyája
- nem szerves idegen anyagok
- porszívó-gyűjtőzacskó
- pelenka

Jelmagyarázat:

- A zöld szín jelzi a magas nitrogén- és víztartalmú komposztálható anyagokat.
- A barna szín jelzi a magas széntartalmú komposztálható anyagokat.
- A kék szín jelöli az egyéb hasznosítható anyagokat.
- A piros szín jelzi a nem komposztálható anyagokat.

Forrás: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

A komposzt is érték című kiadványa 2018

Cikk: Bárdos Zoltán

Zöldhulladék lerakására más alternatíva is létezik:

A „VHK” Nonprofit Kft. térítési díj nélkül átveszi a zöldhulladékot.

Telefon:

+36 88 410 882

Cím:

8200 Veszprém, Kistó u. 8. E-mail: hulladek@vhkn.vkszt.hu

Nyitva:

hétfőtől péntekig 08.00–17.00 óráig, szombaton: 08.00–13.00 óráig

A lehullott faleveleket és az egyéb kerti zöldhulladékot műanyag zsákokba kéri összegyűjteni, a nyeseleket, fás száru zöldhulladékot pedig lehetőség szerint 1 méterre darabolva, kötegelve.

Örökös zöld óvoda lettünk

Legelső programunk az új óvodánkban a családokkal közösen megrendezett egészségdélután volt Nem minden hulladék szemét címmel. Lényeges mondanivalója volt, hogy ráirányítsuk nemcsak a gyerekek, hanem a gyerekeken keresztül a szülők figyelmét a körülöttünk lévő hulladékmennyiségre, annak veszélyére és felhasználására. Közösen tornáztunk Egri Viktorral, az SVSE szakedzőjével, dr. Domonkos Endre egyetemi professzor a hulladékgazdálkodásról tartott előadást a szülőknek, a tornaszobában hulladékból készült tornaeszközökkel mozgásos játékokat játszottunk, a Barkácsoló PET-szigeten és a Papírzugban nyakláncot fűztünk kupakokból, békát készítettünk PET-palackból, polipot tojástartóból. Az Egészség hét arca címmel pályázatot hirdettünk, melyre ötletesebbnél ötletesebb alkotások készültek újrahasznosítható anyagokból. Ezek közül Biki Sára és családja pályaműve nyerte el leginkább a szavazók tetszését. Tartalmas délutánt töltöttünk együtt, bízunk abban, hogy felejthetetlen élményt tudtunk szerezni óvodásainknak és minden kedves családnak!

Mikulás-váró ráhangolódásként az óvoda dolgozói egy mikulásos mese dramatizálásával lepték meg a gyerekeket. Másnap kitisztogattuk a cipőinket, kítettük a teraszra, hátha hoz bele valami finomságot a Mikulás. Természetesen végül a Mikulás is megérkezett, megdicsérte a gyereke-

ket a sok szép énekért, versért, rajzért, cserébe a finomságok mellé egy kedves kis Mikulást is hozott minden gyermeknek.

Idén először az adventi játszóházat egy napon tartottuk mind a négy csoportban. Meglepetésként a nagycsoportosok közösen készültek adventi műsorral a szülőknek. Az adventi játszóházban a gyerekek szüleikkel, testvéreikkel mézskalácsot díszíthettek, hulladékokból alkohtak karácsonyi díszeket.

Tovább folytatódott az ovi-suli program is. Februárban ellátogattunk a Petőfi Iskolába a nagycsoportosokkal, ahol a negyedikesek vártak bennünket. Kézműves foglalkozáson bohócot készítettünk, majd meleg teával és keksszel kedveskedtek nekünk.

Sor került a hagyományos szülők-nevelők báljára, amit idén az óvodában rendeztünk meg. A finom vacsora után, amelyet Nemesvámos község önkormányzata és Sövényházi Balázs támogatásával varázsoltak az óvoda szakácsai asztalunkra, a Bahar hastáncscsoport táncosai, valamint az óvoda dolgozói szórakoztatták a vendégeket egy-egy produkcióval, a zenét dj. Steo biztosította. A nagy sikerű rendezvényen mindenki felhőtlenül érezte magát. Ezúton szeretnénk megköszönni a bált támogató önkormányzatunknak, cégeknek, vállalkozóknak, szülőknek a sok felajánlást, munkát és szervezést, amivel hozzájárultak a bál sikeréhez. A szülői munkaközösség a bál teljes bevételét az óvoda udvari játékaire fordítja.

A gyermekek egyik legkedvesebb programja a farsang. Hetekkel előbb elkezdődött a készülődés, a jelmezeken való gondolkodás. Folyamatosan készültek a színes álarcok, ajtódíszek, csoportdíszek, folyosódíszek; a gyermekek nagy izgalommal várták a nagy napot. Ám mielőtt jelmezekbe bújva mulatoztunk volna, ráhangolódásként meghívtuk Kovács Gábor muzsikust az óvodába. Nagy sikert aratott, hiszen teljesen hétköznapi tárgyakból készített hangszereket: szívószálból, biciklipumpából, PET-palackból. A vigasság napján ötletes jelmezekbe öltözve mulatoztunk, természetesen a felnőttek sem maradhattak ki a

beöltözés örömeiből. Voltak hercegnők, Elzák a Jégvarázsból, pókemberek, és még sorolhatnám a jobbnál jobb jelmezeket. Egész délelőtt szólt a zene, ki-ki a maga kedve szerint táncolhatott, a terület-terület asztalkánál volt bőven enni-innivaló, aki megéhezett, megszomjazott, oda leülhetett, de játékokra is bőven jutott idő. Ebéd után pihentünk egy jót, és délután, aki akarta, még visszavehetette a jelmezt.

Az idei nevelési évben már másodszor élvezhettük a Veszprémi Petőfi Színház gyerekelőadását, melynek címe az Egerek volt, az előadást a gyermekeknek és felnőtteknek is egyaránt tetszett.

Lépten-nyomon elnevezésű környezetvédelmi programunkat minden hónapban egyszer Gergő bácsi tartja nagycsoportos ovisainknak. Ennek témája volt: Karácsony az erdőben, Városiasodó állatok, Állati otthonok. Sok új élménnyel és ismerettel sikerült fűszerezni a gyermekek óvodai programját.

Településünkéről egyedülként jelentkezünk a Legszébb konyhakertek – Magyarország legszebb konyhakertjei országos programba. Példamutató munkánkat oklevéllel jutalmazták.

Az óvodai környezeti nevelés feladata a környezettudatos magatartásminták, értékek és életviteli szokások átadása, átvétele. A fenntarthatóságra nevelés gyakorlati megvalósítása érdekében kifejtett óvodai nevelési tevékenységek legjobb példáinak elterjesztése fontos feladat. Mindennek hatékony, rendszerbe szerveződött eszköze a Zöld óvoda minősítési rendszer, amit már háromszor elnyertünk. Az idei nevelési évben örökös zöld óvoda lettünk!

Következő programunk a kiszéjegetés lesz, amikor is, reméljük, hogy sikerül elkergetnünk a telet, hiszen tavasszal rengeteg izgalmas programmal várjuk a gyerekeket, és bizony azokhoz elengedhetetlen a jó idő.

Kövesiné Pék Zsuzsanna
óvodapedagógus

A Petőfi iskolában a téli hónapok is bővelkedtek eseményekben

Városlődön német nemzetiségi Ki mit tud?-on vettünk részt. Az első osztályból egy ikerpár párbeszédes történettel készült életük első komoly versenyére. Simon-Varga Bori és Olivér még csak pár hónapja iskolások, félúton járnak az írás-olvasás elsajátításában, de már olyan szinten szívják magukba a német szavakat, kifejezéseket, mondókákat, hogy méltók lettek arra, hogy egy ilyen versenyen képviseljék iskolánkat. Negyedik és ötödik osztályos diákjaink is megmérettettek vers-próza kategóriában. Herku Petra 4. osztályos tanulónk a dicsőséges harmadik helyezést érte el, így márciusban ő képviseli majd iskolánkat a mosonmagyaróvári versenyen.

Hagyományainkhoz híven minden diákunknak – aki szeretne volna megmutatni tehetségét, adottságát – lehetősége volt arra, hogy az iskolai Ki mit tud?-on a kultúrház színpadán mutassa meg azt az oldalát, amelyre a hétköznapi életben, az iskolapadban nincs lehetőség. Nagy örömről sokan éltek ezzel a lehetőséggel. Különösen büszkéek vagyunk kis elsőseinkre, hiszen közülük többen is fel mertek állni a színpadra, és biztató taps kíséretében értékes produkciókkal gazdagították a délutánt. A zsűri nem volt könnyű helyzetben most sem, hiszen sok, jól felkészült nebuló produkcióját kellett értékelnie. Senki sem távozott üres kézzel. Emléklappal, a helyezésekért járó ajándékokkal, sok tapssal és élményekkel lettek gazdagabbak.

Adventhez közeledve a karácsonyi ünnepkör jeles hagyományait, népszokásait elevenítette fel alsósainknak Vastag Ricsi bácsi, aki interaktív módon vonta be őket a játékokba. Dalokat, mondókákat is tanított nekik, belecsempészve a helyi jellegzetességeket. Egy igazán jókedvű, hangulatos órát tölthettek el vele a gyerekek. Ez a programunk a Nemesvámosi Könyvtári, Információs és Közösségi Hely szervezésében, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár támogatásával valósulhatott meg.

Büszkéek vagyunk arra is, hogy iskolánkban lehetőség van ECDL – nemzetközi számítógépezői – bizonyítvány megszerzésére is, amely Magyarországon kívül is elfogadott. A vizsgák modul rendszerűek, ami azt jelenti, hogy többször kell vizsgázni különféle informatikai témakörökből, ami gyakorlati és elméleti kérdésekből áll. A bizonyítvány megszerzésén kívül előnye

még, hogy a diákok hozzászoknak a vizsgázáshoz, amivel életük folyamán még sokszor fognak találkozni. 2018. december 6-án 7. és 8. osztályos diákjaink adtak számot tudásukról szöveg-, illetve képszerkesztés modulból. Nyolcadikosainknak ez volt már az ötödik vizsgájuk. Hetedikeseink első vizsgájukat tették le, és valamennyien sikeresen vették az akadályokat. Ezúton is gratulálunk valamennyiüknek.

A nagysztergári Ányos Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Ányos-nap alkalmából vers- és meseillusztrációs pályázatot hirdetett. Ezen iskolánk tanulói is részt vettek, és közülük ketten: Havelda Eszter és Bense Karina 8. osztályos tanuló díjazott is lett.

Egy másik rajzpályázaton is képviseltük iskolánkat. A *Legyen mindenkinek szép a karácsony* címmel meghirdetett pályázatra beérkezett rajzok közül 10 tanulónk alkotását is méltónak találta a szakmai zsűri arra, hogy december 4-étől kiállítsák a Veszprémi Petőfi Színház aulájában. Közülük hárman díjazásban is részesültek. Ezúton is szívből gratulálunk Kormos József 8. osztályos tanulónknak, aki kategóriájában a harmadik helyezést érte el, valamint Koleszár Ákos és Patkó Balázs 4. osztályos diáknak, aki különdíjat kapott.

Minden évben karácsony előtt – német nemzetiségi iskola lévén – Veszprémfajszon is készülünk német nyelvű karácsonyi műsorral a falu lakosai számára. Az idei tanévben a Szent Mihály-templom adott helyet a Jézus születéséről való megemlékezésnek.

A karácsony segít, hogy újra gyerekek legyünk. Segít hinni a csodákban, segít reménykedni és várakozni. Segít, hogy merjünk megnyílni, és segít, hogy valami örökké a miénk legyen. Azért létfontosságú az ünnepek megtartása, mert ezek adják az élettel való megbirkózáshoz szükséges erőt. Iskolánk diákjai és pedagógusai számára mindig örömteli esemény az iskolai karácsonyi ünnepség, mellyel a település lakosságának kedveskedünk. A sportcsarnok adott helyet most is a karácsonyi dalokkal, hangszeres előadók, régi hagyományokkal, versekkel, jelenetekkel gazdagított műsorunknak. Ezt követte az adventi vásár, melyre már hetekkel korábban készültek szülők, gyerekek, pedagógusok egyaránt. A saját kezűleg készített portékák mindegyike nagyon jó kézügyességről, ötletességről árulkodott, és nagy szeretettel készültek. Ha megőrzi ezekből az ünnepi pillanatokból morzsákat az eljövendő év hétköznapijaira, akkor azokból is kicsit ünnepít, kicsit méltóságteljest, a hétköznapioktól eltérő tudunk varázsolni.

Az új év elején egy ásványkiállítás és vásár várta a gyerekeket. Minden ásvány és kőzet megvásárlásához járt egy kis ismertető a keletkező-

süket, gyakorlati hasznukat illetően, sőt, még legendákat is hallhattak a gyerekek velük kapcsolatban. Köszönjük a sok hasznos és érdekes információt, ez is a tanulás egy formája.

2019. február elseje volt a félévi bizonyítványok kiosztásának határideje. Az eddigiektől eltérő formában, a KRÉTA rendszerből kinyomtatva kapták kézhez tanulóink a félév alatt elért teljesítményük alapján az értékelésüket. Iskolai szinten 4,14 átlaggal zártuk a 2018/2019-es tanév első félévét, amire igazán büszkék lehetünk. A diákok és pedagógusok részéről egyaránt rengeteg munka és felkészülés áll az eredmények háttérében.

A Csillagvirág óvoda nagycsoportosai látogattak el iskolánkba az ovi-suli program keretén belül február 12-én. Negyedik diákjaink nagyon jó vendéglátónak bizonyultak, ők vették pártfogásukba a kicsiket. Két helyszínen várták őket ügyességi, gondolkodtató, készségfejlesztő feladatok, amelyek mindegyikét lelkesen teljesítették. Zárásként teával és ropogtatnivalóval kedveskedtünk az apróságoknak. A csoportkép búcsúzóul most sem maradhatott el.

Február 22-én egy fergeteges hangulatú farsangot tudhatunk magunk mögött sok ötletes jelmezes felvonulóval, közös játékokkal, ízletes házi süteményekkel, rengeteg tombolával és értékes nyereményekkel. A hatodikosok zenés műsora nagyban hozzájárult a hangulat fokozásához. Este a sötét udvaron elrejtett tombolajegyek keresése újdonságként került be a programok közé, és elnyerte a felső tagozatosok tetszését. Keresés közben zseblámpásaik fénye apró szentjánosbogarakként világított a sötétben, amihez gyakran izgatott örömkialtások is társultak, jelezvén egy-egy tombolajegy megtalálását.

Szalma Csilla
intézményvezető

Fehérlófia Waldorf Óvoda és Iskola

Waldorf100 képeslapok

100 éves a Waldorf-oktatás. Az ennek megünneplésére szervezett programsorozat keretén belül minden Waldorf-iskola kapott 1100, a világ összes Waldorf-iskolájának felcímzett képeslapot, melyek egyik oldala egy alkotással személyesíthető meg, majd elküldésével összekötjük az intézményeink diákságát, és megmutatjuk, hogy sokfelé vagyunk, a világ számos pontján, nem elszigetelten létezünk.

A mi iskolánk már több száz képeslapot kapott, ezekből kiállítást fogunk rendezni. A mi gyermekeink pedig megrajzolták szinte az összes képeslapot, csodálatos egyéni művészi munkák születtek.

Waldorf 100 – Múltból a jövőbe

2019. február 8-án rendezte iskolánk a Waldorf 100 – Múltból a jövőbe című rendezvényét a veszprémi Hangvillában. A program során az érdeklődők megtekinthették a diákjaink művészi munkáiból összeállított kiállítást, majd a Waldorf 100 és Veszprém 2023 Európa Kulturális Fővárosa vonatkozásában közös festményalkotásban vehettek részt.

A program az Építsünk a jövőnek című előadással folytatódott, ahol bemutattuk leendő is-

kola- és óvodaépületünk terveit és a környezetbarát technológiát, amellyel megvalósulnak.

Az este egy csodálatos zenei koncerttel zárult.

Biodinamikus iskolakert

Biodinamikus iskolakertünk ősszel indult közel 2000 négyzetméteren, ahol a Magyar Waldorf Kerettanterv alapján folyik a kertművelés oktatása a 6–8. osztályban. Gyümölcsös, zöldséges, virágos és fűszernövényes részt alakítottunk ki eddig. A Waldorf100 Iskolaméhészet program keretében májusban érkeznek hozzánk 6 hetes időtartamra a méhek. Célunk, hogy megfigyeljük a méh lények életét. Iskolánk pályázott és nyert az Iskolakertekért Alapítvány által meghirdetett Országos Iskolakert-fejlesztési Program haladó kategóriájában. Olyannyira tetszett az alapítványnak munkásságunk, hogy a nyugati régióban tavasszal megrendezendő oktatónapjukat a Fehérlófia Waldorf Óvoda és Iskola kertjében szeretnék megtartani.

Személyi jövedelemadót fizető magánszemélyként idén is dönthet úgy, hogy megfizetett adójának 1 százalékát felajánlja egy civil szervezetnek.

Amennyiben a Fehérlófia Waldorf Óvoda és Iskola támogatása mellett dönt, kérjük, hogy a Veszprémi Waldorf Egyesületet és adószámát: 18934700-1-19 jelölje meg bevallásában támogatásra jelölt civil szervezetként.

A családsegítő programjai

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat számos prevenciós programot szervez ebben az évben is, melyből néhány már meg is valósult.

Az 2019. évet Ruhabörzével indította, még a téli ruhakínálatból. Az érdeklődők nagy része a nyugdíjas korosztályból tevődött össze, akik nemcsak maguknak, hanem családtagjaikra is gondolva, jó hangulatban válogatták a ruhákat cipőket, játékokat és könyveket.

A tavasz közeledtével szeretnénk az évszaknak megfelelő ruhaneműkből ismét plakátokon meghirdetve börsézni. A gyermekekre és szüleikre gondolva a tavaszi szünetben szeretettel meghívunk kicsiket és nagyokat a húsvéti kézműves játszóházunkba, a pontos időpontról ismét plakátokon kaphatnak információt.

Ezeknek a programoknak az a céljuk, természetesen a közös szórakozáson, illetve hasznos időtöltésen túl, hogy a megjelenő családok

megismerjék a szolgáltatást és a szakember(ek)e)t. Ha esetleg kérdésük van, azt kötetlen formában tehesék fel, vagy ha problémájuk adódik a hétköznapiak során, tudják, hogy kihez fordulhatnak segítségért, támogatásért.

Tömpe Eszter
családsegítő

Teljesítménytúra

Már hagyománnyá vált az Édesvíz Természetbarát Egyesület szervezésében a Nemesvámosról induló Tekeres-völgy teljesítménytúra. A szervezők 700 főt regisztráltak idén

Szépkorúak köszöntése

Az idősök iránti megbecsülés és tisztelet jeléül 90. születésnapja alkalmából köszöntötte Kötél Krisztina jegyző és Sövényházi Balázs polgármester Józsa Istvánt és Fertig Mihályt.

A bőség reményében hangoskodtak

„Csendzavarás ígérkezik, betyár legény érkezik.” Hagyományteremtő rendezvényt szervezett március 2-án, szombaton a Hunyadi Hagyományörző Egyesület, amely a gulyafordítás szokását elevenítette fel Nemesvámoson.

– A gulyafordítás a bőségvarázsló hagyományokhoz tartozik. A hamvazószerda előtti éjszakán a pásztorok végigvonulnak a falun, kolomp-szóval, ostopattogtatással, túlköléssel. Ha ennek hatására a jóság felkel fektéből és átfordul a másik oldalára, akkor bő szaporulat várható. Ez a hagyomány a szilveszter éjszakához köthető, de az ország jelentős részén farsang farkához is kapcsolható, ezért szerveztük meg most – mondta el Márffy Bence, a Hunyadi Hagyományörző Egyesület alelnöke. A betyárok 18 órakor hagyományteremtő és télűző szándékkal is végigjárták a községet, és hangoskodásukkal igyekeztek biztosítani a bőséget. Az egyesület egyébként 1997-ben alakult, és a magja egy baráti társaság, amely a nagyállattartáshoz kapcsolódó hagyományokat ápolja, kutatja. A gulyafordítás népszokását néhány éve már

Lovason is bemutatták. Nemesvámoson a hangosvonulás után először a gyerekeket várták táncházzal, ahol a dunántúli ugróst ismerhették meg a kicsik. A szervezők nem hagyományos arcfestéssel is készültek. A közösségi házban nem a napjainkban népszerű mesefigurák kerültek a gyerekek arcára, hanem tulipánok, pillangók és magyaros, betyáros motívumok. A felnőtt táncházban autentikus erdélyi néptáncokat rophattak az erre az alkalomra a hagyományörzők barátaiból összeverbuválódott zenekar muzsikájára.

Molnár Sándor

Születésnap vendégművésszel

A Zenebarátok Klubja február 22-én ünnepelte születésnapját.

A zene szeretete immáron tizennégy esztendeje köti össze a klub tagjait. Az ünnep alkalmából vendégük volt Dávid Roland zenész, énekes, a Led Zeppelin Session zenekar frontembere. Roland mesélt életútjáról, zenei munkásságáról, és nagyszerű dalokkal ajándékozta meg a Zenebarátokat. A felejthetetlen estén az örömmel mellett a finom torta is elfogyott. A klub továbbra is szeretettel várja az érdeklődőket! Elérhetőség és információ a www.nemesvamos.hu oldalon

„Nem csak a húszéveseké a világ”

Farsangolás a Nemesvámosi Nyugdíjas Klubban

A Nemesvámosi Nyugdíjas Klub február 16-án farsangi mulatságot tartott a művelődési házban.

A klub néhány tagja jelmezt is öltött, néhányan pedig műsorral készültek.

Sárközi Margit vidám székely mesével, Kövesi Sándorné farsangi versekkel, Nagy Ágostonné viccekkel szórakoztatta a megjelenteket.

A nyugdíjasok indulójának közös eléneklése után a Borostyán Népdalkör vidám dalait hallhatták az egybegyűltek.

Az est hátralévő részében vacsora várta a résztvevőket, majd tánccal folytatódott a mulatság. A talpalávalót Szalai Zsolt szolgáltatta.

A hangulat fergeteges volt.

A programot támogatták: Vincze Gyuláné, valamint a Huszár és Társa Bt.

Ezúton köszönjük a segítségüket!

Marosi Istvánné

klub vezető

Fotó: Fazekas Sándor

Vince-napi vesszővágás

Ebben az évben Zömbik Mihály csopaki szőlőbirtokán hódoltunk e népi hagyománynak, amely nagy szerepet játszik a szőlősgazdák életében. Ezen hagyomány egyik része, hogy meglocsoljuk a szőlőtőkét borral, hogy jobban teremjen, a második a vesszővágás, amelynek állapotából jóslták meg a szüret gazdagságát, a harmadik pedig, hogy e napon sok bort kell inni a bőséges termés miatt. Misi finom pálinkával és forralt borral várt bennünket, majd megnéztük az ültetvényt. A pincében kiváló borokkal kínáltak bennünket, amelynek elfogyasztásával hozzájárultunk a bőséges terméshez. Következett a nagyon finom ebéd, amelyet Misi, Csögör Géza és Belányi Józsi készített. Közben néma főhajtással megemlékeztünk elhunyt borrendi tagunkról, Tósoki Gáborról, majd elénekeltük kedvenc nótáját, ezzel tisztelve egy igaz barát és jó ember emlékét. A hagyományt folytatva Krámlai Józsi elvégezte a vesszővágást. Három borrendi tag kapott egy-egy

vesszőt, amelyet otthon vízbe helyeznek, és az áprilisi borversenyen mutatnak majd be. A hajtásokból lehet következtetni a szüret gazdagságára.

Köszönet az önkormányzatnak és Szondi Mátnak, hogy autóval biztosította utazásunkat. A borrendi tagok köszönetet mondanak Zömbik Mihálynak, aki az esemény helyszínét és az egész napi vendéglátást biztosította számunkra.

Illésfalvi József

Történelmi visszatekintő

Savanyó Jóska

(részlet Zákonyi Ferenc könyvéből)

„Arra alá van egy kerek erdő,
Kerületi csöndér harminckettő.
Közepibe vagyunk egy nagy tölgyfa,
Az alatt áll a Savanyó Jóska.”

„...A dunántúli betyárok közül máig is a Tótvázsony községben eltemetett Savanyó Jóska híre, neve tartja magát a legerősebben. Bárhová megyünk a Balaton vidékén, de különösen a Bakonyban, mindig tudnak róla valamilyen történetet mesélni. Ez természetes, hiszen sokat mulatott a nemesvámosi csárdában. Ha szoba kerül a neve, a ráncos képű öregek arca kipirul és büszkén mondják: én is ösmértem, én is együtt mulattam vele. A közszájon forgó történetek közül mi is elmondunk néhányat:

Savanyó Józsi apja a pécselyi uraságnál volt szolgálatban. Behívattja az uraság az öreg Józsi.

- Te Józsi, hogyan lehet, hogy a fiad olyan csöndes ember és mégis járkáló lett?

- Ha egyszer a természete így diktálja!

- Szeretném látni, hogyan fosztja ki az urakat olyan szépen! — Az öreg megmondta a fiának az úr kívánságát, s a fiatal azon este bement az úrhoz, aki egyedül volt és éppen vacsorázott.

Szép, cifra szűrben, az oldalán pisztolyok — így hűtötte a vért az úrban.

- Adj ide a pénzt!

Az úr szó nélkül szedte elő. Mikor már az asztalon púposodott a sok pénz, azt kérdezte a Józsi:

- Nincs több?

- Nincs.

- Nahát, ha nincs, ezt is tegye el! Mászor ne legyen kíváncsi az úr Józsiára.

Erre az úr egy csomó pénzt akart adni a Józsinak örömeiben, hogy megmenekült, de Savanyó Józsi nem fogadta el...

Mesélik, hogy a vámosi csárdában igen sokszor megfordult. A vámosi legények is oda szoktak kijárni, ha a faluban fájront volt. Ott akár reggelig is mulattak. Izsák Száli vót a kocsmáros.

Egyszer aztán bejött a Józsi, osztán meghagyta: - Innen senki fia ki ne menjen! — Nem is ment. Avval fölment az emeletre, mert ott szokott inni. A legények meg lent voltak az ivóban. Mindent a Józsi fizetett. Mikor jól kimulatatta magát, elkezdte az induló nótát:

Bújdosik a betyár erdő sűrűjében...

A nóta végén elmentek, meg a többiek is szétszéledtek. Igen szépen mulatott, nem bántott senkit. ...”

Összeállította dr. Praznovszky Mihály, az illusztrációkat Debreczeny Zoltán készítette.

A felhasznált könyvek, amelyeket további olvasásra is ajánlunk:

Nemesvámos története, 1994, Veszprém megyei életrajzi lexikon, 1997, Bél Mátyás: Veszprém megye leírása, 1989, Rhé Gyula: Balácsa: 1912, Palágyi Sylvia: A balácai kutatások története, Múzeumi évkönyv, 1984, Zákonyi Ferenc: A vámosi csárda, 1958, Illéshalmi Antal—Illéshalmi Antalné: Gabonatermesztés, cséplés, ke-nyérsütés Nemesvámoson, Veszprém megyei honismereti tanulmányok, 1973, Thury Etele: A Dunántúli Református Egyházkerület története, 1980, Kiss János: Földrajzi nevek etimológiai szótára, 1988, Csánki Dezső: Magyarország történeti földrajza a Hunyadiak korában 1890-1913.

Néhány kenyértésztából készült étel

(Illéshalmi Antal és Illéshalmi Antalné gyűjtése a kenyérsütés vámosi hagyományairól)

Langgalló (lángos): A kenyértésztából elcsipett ököl nagyságú tésztát kb. fél centiméter vastagságúra nyújtották. Vagy a kemenceföldre helyezték, vagy a a tűzhely platnijára. Hegyes késsel megszurkálták. Sülés után fokhagymával bedörzsölték, zsírral megkenték.

Zuppony: A kenyértésztát elsodorták késnyél vastagságú hosszú csikká. Összetekerték csigaházszerűen. A kemencében sütötték. Sütés után szellős helyen tárolták, szárították. Amikor használták, darabokra szelték, forró vízzel megöntötték, túrót tettek rá és tejsavas zsírral megöntötték.

Laska: A kenyértésztát igen vékonyra elnyújtották, és a kemencében sülés alatt lévő kenyér hátára terítették. Gyorsan megsült. Túróval, tejsavas zsírral ízesítették.

Kenyérlepeny: A kenyértésztát elnyújtották ujjnyi vastagra, káposztával vagy szilvalekvárral töltötték, kemencében sütötték.

Pörccs langalló: A kenyértésztát úgy nyújtották el, mint a langallót. A széleit fölhajtották, szalonnát szeltek rá és megpaprikázták. A szalonna kisült, tőpörtyűje rajta maradt. Esetleg, aki szerette, még tejsavas zsírral megöntözte.

Csipkedett: Rozslángból készítették. A tésztát elnyújtották, a forrásban lévő vízbe csipkedték. Kiszedés után zsírba rakták. Tejfelt vagy túrót tettek rá.

1948. szeptember elkészül az adventista gyülekezet új imaháza

1949. november 3. megalakul a Béke termelőszövetkezeti csoport

1950. március megalakul a Petőfi TSZ és a gépállomás

1950. október 22. Nemesvámos első tanácselnöke Bognár Gyuláné

1951. május egyesül a két técsz

1952 megkezdik a Kossuth utcai vízvezeték építését

1954. július megnyílik a községi könyvtár

1956. február a volt Weisz-féle kocsmából kultúrház alakítanak ki

1956. október 26. a vámosiak felvonulással tüntetnek a forradalom mellett

1956. november 6. orosz harckocsi jelenik meg a településen

1962. január 1. egyesül a vámosi, a fajszi és a csopaki técsz

1963 Nemesvámos lakóinak száma 1625 fő

1969. június 23. létrejön Nemesvámos és Tótvázsony közös községi tanácsa

1971. november 16. Nemesvámos önálló orvosi körzetet kap, orvosa dr. Németh József

1974 felépül az új orvosi rendelő

1974. június 2. megszűnik a veszprémfajsi iskola, a diákjai Vámosra járnak át

1974 felépül az óvoda

1975. január 1. újabb közeli falvak tanácsai egyesülnek a vámosival

1978. január 1. megalakul a Nemesvámos-Csopaktája TSZ, első elnöke Gubicza Ferenc

1978 elkészül a házasságkötő terem

1979 felépül a postaépület

1984. március 7. a községi közös tanács elnöke Fodor István

1984. május 18. megnyílik a balácai római villagazdaság múzeum, megkezdik a vezetékes gáz kiépítését

1988. március Illéshalmi Antal és neje gyémántdiplomás pedagógusok

1990 elkészül az adventisták imaháza

1990. szeptember 30. az első önkormányzati választások

1990. október 11. a képviselőtestület első ülése, a polgármester Fodor István, a körjegyző Pauerné Sári Judit

1990 a község lélekszáma 2157 fő

Falmászás

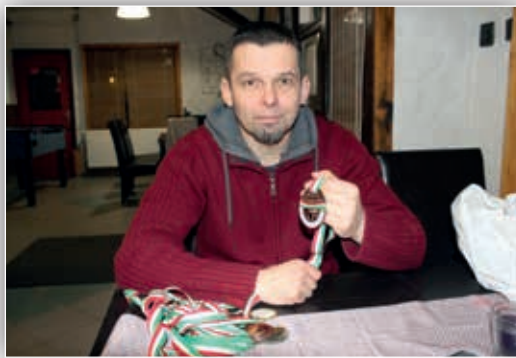
Boros Boldizsár (11 éves) megnyerte az országos összesített falmászást mind a két főágban. Boulder és nehézségi összetett bajnok gyerek kategóriában

Az íjászatban találta meg a „fix pontját”

Az íjászok „fix pontnak” nevezik egymás között, azt a testtartást, amelyet, ha megtalálnak, pontosabban repülnek a vesszők a cél középsébe. Nem túlzás tehát azt állítani, hogy a nemesvámosi hobbiíjász Fekete Balázs megtalálta ezt a pontot egy nemrég szervezett közel 200 fős IFAA orszá-

Fekete Balázs az elismeréseit mutatja, kezében a legutóbb szerzett bronzérem

Fergeteges farsang

A nemesvámosi Ryssa Club megint fergeteges farsangi bált tartott. Nem hiányzott most sem a jókedv, a tánc és az otthon készített finom falatok. Szeretettel várjuk az új tagokat, akik szívesen táncolnak egy vidám csapatban sok-sok jó zenére!

gos teremíjász-bajnokságon, amelyen a kategóriájában (felnőtt-férfi-történelmi – modern anyagú – íjak) 20 fő indulóból bronzminősítést szerzett.

Úgy érzi, talán van feljebb is a ranglétrán, ezért elhatározta, hogy a jövőben megméretteti magát egy budapesti versenyen is, amelyen már csak kvalifikált versenyzők indulhatnak. Íjászat iránti szeretete 15 éve kezdődött, azóta nagyobb volumenű versenyeket szervez, és saját vállalkozásában próbálja megismertetni gyerekekkel és felnőttekkel az íjászkodás örömét. Így volt ez több alkalommal is a nemesvámosi gyermeknapon, ahová kitelepült, és felajánlotta a 3D-íjászkodás lehetőségét, vagyis amikor valódinak tűnő műanyag állatokra lehet célozni.

Szívesen hívják falunapokra, rendezvényekre, ahol nagy türelemmel mutatja be eme szép sportág fortélyait.

Balázs jó formában érzi magát, s most egy rangos verseny előtt áll. Nagy előnyt jelent számára, hogy a téli időszakban is van fedett terem, ahol gyakorolhat. Hálás emiatt főnökének, Bésán Jánosnak, aki tágas, fűtött teremmel támogatja a „vámosi íjász” felkészüléseit.

Bárdos Zoltán

Március 27.	Ötszillagos esték
Április 14.	Költészet napja
Április 24.	Ötszillagos esték
Május 26.	Hősök napja
Május 26.	Gyereknapi